

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Re pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Člankarje prejemam spravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 227.

V Ljubljani, v petek 3. oktobra 1890.

Letnik XVIII.

Po shodu slovenskih poslancev.

I.

Potreba, da se snidejo slovenski zastopniki v postavodajnih zastopih, posvetujejo in dogovoré vsaj za bližnjo bodočnost o vzajemnem postopanju in zagovarjanju narodnih in državnih pravic slovenskega naroda, bila je zadnja leta od dné do dné nujnejša, želje za tak shod izražale so se vedno glasneje in pogostejše.

Da ustreže tej potrebi in splošni želji, sklenil je koncem lanskega zasedanja klub narodnih poslancev kranjskih sklicati tekem l. 1890. shod vseh slovenskih poslancev iz Kranjske, Štajerske, Koroške, Goriške, Trsta in Istre, ker tudi v tej poslednji kronovini poleg bratskega nam naroda hrvatskega biva v enakem mučnem položaju znaten ogranek slovenskega. Shod ta naj bi se vršil v Ljubljani, ki je naravno središče celokupnega naroda. Z mnogih strani pa se je tudi naglašalo, naj bi se shod vršil po češko-nemški spravi, ker bi bile dognane pravne točke češko-nemških obravnav nekaka podlaga zahtevam za slovenske manjšine izven Kranjske.

Ker pa češko-nemška sprava še vedno visi v precepu in je malo upanja, da se bode dognala, sklical je po danem naročilu načelnik kluba narodnih poslancev kranjskih g. ces. svetovalec Ivan Murnik shod na 2. dan t. m. Da bi pripravili za posvetovanje primeren podlog, dogovarjali so se v Ljubljani bivajoči državni in deželni poslanci o točkah in nasvètih, kateri bi se predložili shodu v razpravo.

K shodu je bilo povabljenih iz imenovanih pokrajin 62 poslancev, povabilu se jih je odzvalo 51, katerih imena smo včeraj objavili; trije goriški poslanci so pooblastili g. dr. viteza Tonklija, šest se jih je opravičilo zaradi bolezni, dva zaradi neodvratnih opravil.

Shod je otvoril včeraj ob 10. uri dopoldné v dvorani ljubljanske čitalnice gosp. ces. svetovalec

Murnik s primernim nagovorom, v katerem je omenjal namena shodu, pozdravil vse došle poslance, osobito one iz sosednih kronovin ter izrazil željo, da bi se zjedini o vseh točkah v korist narodu in domovini.

Na to je g. ces. svetovalec Murnik prečital došle telegrame in naznanil, da bodo poročevalci o posameznih točkah ob enem tudi zapisnikarji.

Predsednikom shodu je bil izvoljen g. deželni glavar kranjski dr. Poklukar, podpredsednikoma pa kanonik dr. Volarič in ces. svet. Murnik.

Predsednik dr. Poklukar prične posvetovanje, ki je bilo povsem zaupno, s primernim ogovorom, naj bi ob kratkem izražali svoje želje in nasvete, da bode mogoče shod v enem dnevu končati.

Prvi je poročal g. državni poslanec dr. Ferjančič o splošnem političnem položaju. Razgovora so se s pojasnili vdeležili poslanci iz vseh pokrajin, opisovali skupno naše neugodno stanje, izražali svoje želje in se naposled brez ugovora zjedini za naslednjo resolucijo k prvi točki:

„Slovenski in istersko-hrvatski državni in deželni poslanci, neomahljivo stoječi na temelju svojih narodnih in državnih pravic, izjavljajo, da bodo v državnem in deželnih zborih skupno delovali ter uporabljali vse svoje moči v to svrhu, da se odstranijo krivice, ki se godé slovenskemu in hrvatskemu narodu“.

Francozi na socijalnem shodu v Litihu.

Francoski vdeležniki socijalnega kongresa v Litihu so se vrnili v svojo domovino ter imajo sedaj čas premišljevat o načelih, katera so zagovarjali s strastno vstrajnostjo na zboru. Obsojali so namreč odločno načelo zastopnikov avstrijskih, nemških in angleških, da bi tudi države sodelovale pri rešitvi socijalnega vprašanja, trdeč, da edino le cerkvi pripada ta naloga, katero bo tudi izvršila s točnim

spolnovanjem krščanske pravice in krščanske ljubezni. Po načelih naših krščanskih socijologov, katera se tudi nam najprimernejši zdé za naše razmere, sevéda to ne zadostuje; ko bodo Francozi začeli svoja načela v tem oziru prestvarjati v praktično življenje, takrat bodo enih mislij z avstrijskimi socijologi, da cerkev in država skupno morete ugodno rešiti to pereče vprašanje.

Za francoske zastopnike sta bila vzlasti mero-dajna dva vzroka. Pred vsem namreč ne sloni nobena država na tako izključno brezverski podlagi, kakor ravno francoska, katoliki francoski se torej skoro ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi ista država, katere delovanje uničuje človeško družbo, v zvezi s cerkvijo mogla kedaj delovati za preosnovo socijalnih razmer. Za načelo državne pomoči pri socijalni preosnovi se pa tudi zato ne ogrevajo rodoljubi francoski, ker ga je tako odločno povdarjal v zadnjem času nemški cesar. Kar pa pride čez Reno, tega, žal, če je tudi dobro, ne marajo Francozi v svojem občutljivem domoljubju. Škof montpeljerski je to misel prelepo izrazil in nekako oblažil na litiskem kongresu, rekoč, da je konferencija v Berlinu plemenito delo tega stoletja v prosep delavcev. „Toda“, rekel je škof, „ne zahtevajte od Francozov več, kakor da to priznajo, in dovolite jim, da se spominjajo bolesi svoje domovine.“

Da pa načela francoskih zastopnikov niso prava, tega se bodo Francozi kmalu prepričali, k temu jih bodo prisilile razmere v njih lastni državi. Da na pr. v ta namen ne zadostuje samo krščanska milosrčnost, to nam kaže Pariz, ki krije sam pod svojimi strehami, kakor poročajo uradna naznanila, 89.772 revežev in postopačev brez dela; toliko jih mora vzdržavati mesto samo s svojimi denarji, in morebiti število onih, katere podpirajo mnoga zasebna društva krščanske ljubezni, ni veliko manjše v Parizu.

Ker pa ne smemo francoskih zastopnikov enostransko obsojati, ozirom se na žalostne razmere v francoski državi, ki nam bodo pojasnile, zakaj da

LISTEK.

Radinje.

Zgodovinska povest Jana Podhajského. — Poslov. V. Z.

(Dalje.)

Bošek z Ledkova je ravnal po očetovem navetu: šel je pogledat hčer očetovega sovražnika. Videl jo je — gleda jo vedno — ne more je pozabiti. Ko se je vrnil domov, vprašal ga je oče smeje se: „Kje si bil? Na lovu? Videl si krasno živalico? Ali si vjel plaho srnico v mrežo? No, govori — povej.“

Bil sem, oče, na mestu, kjer nisem bil dolgo in kamor že ti nisi stopil mnogo — mnogo let. Bil sem pri studenci Matere Marije, kamor je uboga mati zahajala tako rada, kjer je prelila toliko solz za se in za me. Nisem bil tam od one dóbe, kar smo našli tam mater mrtvo; tam je izdihnila svojo dušo pod podobo one, h kateri je molila neprestano“.

„A, sinček, postal si najedenkrat pobožen ro-mar in postal vzdihajoč molilec po vzgledu pokojne matere“.

„Oče, odpusti, da govorim tako — tudi tebi

bi koristilo, da bi vspel svoje roke kedaj k molitvi. Tvoje sive lase . . .“

„Molči, deček! Ne drzni se dajati nauke očetu!“

„Še te vidim tam, moja mati. Ti si mi bila tako dobra“ — govoril je Bošek kakor sam pri sebi — „a jaz sem ti poplačal tvojo dobroto z grdo besedo, da sem se ti izvil iz naročja, da sem tebe zapustil, da nisi imela nobenega prijatelja več, tudi ne svojega otroka!“ Glas mladeničev je donel pri teh besedah tako mehko, da je tudi očetu prešel nasmeh in ni izrekel besede, katero je imel že na jeziku.

„Mati moja! Niti mesto, kjer si me zapustila za večno, ni mi bilo sveto. Nisem bil tam od tvoje smrti. Tvoj duh me je danes vedel tja; tvoj duh mi je poslal angelja . . .“

„A tako? Ti si bil na svetem mestu. Mladenič, delaš jako smelo. Nisi živel zaman v Pragi in videti je, da si se uljudnosti od kraljevskih dvorjanov dobro naučil, ker si se znal približati tako grajski gospodičini!“

„Da, videl sem jo, oče; nagovoril sem jo, njen milostni obraz mi je vedno pred očmi, njen čisti pogled mi je vzbudil v prsih misli in drugačne čute“.

„Pa vendar ne zložiš sedaj kake ljubeznjive pesmice dami svojega srca, kakor so jih skladali kraljevi dvorjani, ko si ti živel mej njimi?“

Pri tem si je mislil Oldrik z Ledkova: Ta nagla ljubezen sinova do hčere mi je ravno prav; lahko mi dá priložnost za maščevanje. Smejal bi se, ko bi se tudi v njenem srci vnel plamen ljubezni do Boška, a to plamen močen, jako močen. Že to bi bila za njenega očeta kazen, osveta.

Iz pogovora očetovega s sinom smo spoznali tudi nekoliko rodbinsko življenje na Radinjah, ko je bival ondu Oldrik z Ledkova. Njegova soproga je bila pobožna, prijazna in dobra gospa; ali v hiši svojega soproga je bila manj kakor dekla, bila prava mučenica. Soprog je živel v nasladnosti in veselji, a ona je živela v priprosti sobici. Največje veselje ji je bila molitev. Ko se je slišalo iz dvorane vpitje vinjenih gostov in posebno glas njenega soproga, povzdigovala je svoje roke k nebu in klicala: „Bog, usmili se ga!“ Ko so zveneli v dvorani kozarci in se gostje objemali s svojim gostiteljem, klicala je bolestno: „Bog, pomagaj!“ Kadar je bil tudi mladi sin pri gostih in se slišal tudi njegov glas, lomila je roke: „Bog, ne pogubi ga. Sveta Marija, ohrani moje dete, vsaj si bila ti tudi mati, poznaš bolečino materine!“

se katoliki francoski toliko bojé sodelovanja države pri socialnem vprašanju. — Kakor znano, je zakon podlaga družinam in državam; svetost, edinost in nerazvezljivost so pa pogoji, da zakon izvršuje svojo nalogo, da se po njem ohrani, množi in krepi človeška družba. Na Francoskem je zakonskim ločitev postavno dovoljena in uradna poročila naštejejo od zadnjih štirih let 15.521 ločenih zakonov. — Kako hoče torej država, ki s tem pospešuje razpad človeške družbe, s pridom sodelovati za njeno organizacijo, mislijo si katoliški socialisti na Francoskem.

Državne šole v tej državi so skozi in skozi protikrščanske; žal, da se preočito kažejo tudi sadovi take šole. Uradno poročilo našteje 29.603 slučajev hudodelstev in pregreškov, obravnavanih pred sodiščem, katerih je bila kriva šola pristojna mladina. Samomor pri otrocih, kdo more na to misliti, in vendar uradni izkaz naznani za zadnje leto 443 šolarjev samomorilcev; ali se bomo čudili, ako se pri otrocih to godi, da je preteklo leto samo Pariz štel 9006 odraslih samomorilcev? Pač res uboga Francoska, ki noče spoznati, da so to nasledki protiverske vzgoje, ki izpodkopavajo narodno in državno moč ter ljudstvo tirajo v norišnice; v teh namreč je zaprtih samo v Parizu 49.523 nesrečnih norcev. Pač je žalostna ta slika, a resnična je, ker se naslanja samo na uradna poročila. Da taka država, ki pospešuje razvoj teh prežalostnih razmer, po nazorih francoskih vernih socialistov ne more sodelovati pri socialnem vprašanju, to nam je jasno in to opravičuje tudi sicer nerazumljivo postopanje francoskih zastopnikov na litiškem kongresu.

Taki grozni pojavi odpirajo oči vsem mislečim ljudem tudi na Francoskem. Tako je okrajni svet mesta Nantes (Conseil d'arrondissement de Nantes) z ozirom na grozno število hudodelcev in samomorilcev pri šolski mladini stavil predlog, da se v državne šole zopet uvede krščanski nauk, ki je izključen iz vseh državnih šol na Francoskem. Toda kako je vlada odgovorila na to popolno opravičeno zahtevo? Odločila je v ta namen učno knjigo, katetikizem, katerega je sestavil bogatajec Renan. Pisatelj torej, ki očitno taji Boga, on bo sedaj na Francoskem v državnih šolah učil otroke, kakošne dolžnosti imajo do Boga, o katerem pravi, da ga ni — — —

Obupati bi bilo nad Francosko, ko bi se na drugi strani ne kazala tolika navdušenost in delavnost katolikov. Ako omenim, da francoski katoliki darujejo vsako leto za sv. Očeta več nego vsi drugi narodi v Evropi, da vzdržujejo z radovoljnimi darovi pet katoliških vseučilišč in nad 9000 katoliških šol ljudskih in srednjih, tedaj smemo pač gojiti trdno upanje, da tudi Renanov katetikizem ne bo razdejal nesrečne Francoske, ki vzdihuje že toliko let pod krutim jarmom vsemogočnega framasonstva.

Družbe sv. Cirila in Metoda
redna V. velika skupščina v Ljubljani dne 24. septembra 1890.
(Dalje.)

5. Mnogo podružnic je že več let zaporedoma prosilo podobo družbinih zavetnikov sv. Cirila in

„Bog jo je ljubil: zato jo je poklical k sebi in ni ji dal dočakati še hujšega“, pravili so ljudje o pokojnici. „Gotovo bi se ji godilo sedaj še huje, ko bi stresal mož svojo jezo za ponižanje na nedolžno soprogo.“

Božek je živel od mladosti v slabi družini; oče je vplival slabo na-nj s svojim zgledom. Ali vendar ni bil še popolnem pokvarjen. Materine besede, njene prošnje, njeni opomini, katere je slišal tako pogosto; njeni ljubeznivi pogledi, njene solze, katere je videl, kolikorkrat se je sešel z materjo od nje ga je vselej odtrgal oče, če ga je zagledal pri njej — vplivale so vselej močno na-nj. Le materini ljubezni se je moral zahvaliti, da se ni pokvaril popolnem, četudi je bilo vse na to namerjeno. Zlasti od tega časa, kar je obiskal tajno mesto, kjer je umrla in je tam zagledal milo devo, mislil je često, često na svojo mater in pravil večkrat: „Mati, popravi bom, kar sem zgrešil nad teboj, da bom živel tako, kakor si ti želela.“

Res se je pokazala na njem velika prememba. Oldrik je zmajeval z glavo nad „krotkim medvedom, ki se spreminja v plaho jagnje“.

Od onega časa, kar je prvič zagledal pri studenci Eliško, bil je mnogokrat na tem mestu, dragem mu iz dveh vzrokov. Ali nikdar je ni videl več tam.
(Dalje sledi.)

Metoda, katere bi se delile o zborovanjih družbenikov in o raznih šolskih svečanostih mladini. Druge zopet so prosile primernih vsprejemnic za svoje člane, na katerih je razvidno, kedaj je kdo pristopil in kake vrste član da je.

V začetku smo kupovali nekake podobice — srednje umetniške čene — ter jih pošiljali dotičnim podružnicam, ker lastne bi dokaj stale. A slednjič se je vodstvo odločilo za vse družbenike napraviti podobice-vsprejemnice, tako, da je na prvi strani slika sv. bratov, na drugih pa molitev k našima apostoloma, izveček pravil in prostor za vpis dotičnega člana. V teh dneh bi morale biti gotove pri češki trdkri A. L. Koppe v Pragi. Teh vsprejemnic poslalo se bode podružnicam toliko, kolikor imajo članov, in kolikor jih bodo še potlej želele. Upati je, da se na ta način pospeši pristop novih članov in povišajo družbini prispevki.

6. Neizprosna smrt zasekava britke rane, kakor slovenstvu sploh, tako posebej tudi naši družbi. Podpredsednika naše žužemberške podružnice, župnika Ign. Vrančiča je pokosila smrt komaj da se preselil na svoj novi dom v Kolovrat. Tajnika braslovške podružnice, Ivana Gabrščka, iztrgala je prezgodaj iz srede delavnih rodoljubov. Občeslani Štefan Lapajne, podružnični prvomestnik in mestni župan v Idriji, čegar občina kot edina se nahaja med pokrovitelji naše družbe, preselil se je v večnost. Včasih še le smrt odkrije, kako gorko da je kdo ljubil svoj narod, akopram ni stal iz raznih vzrokov kot burni bojevnik v prvi vrsti odličnih mož. Tak je bil dr. Lovro Čuček, c. in kr. polkovni zdravnik v pokoji, ki je preminol v Selnici ob Muri (skoro) ob meji slovenske zemlje. V svoji oporoki je volil — proti izplačilu nekaterih legatov vso zapuščino družbi sv. Cirila in Metoda, kar je slavno c. kr. okrajno sodišče v Mariboru na levim D. br. naznanilo vodstvu z dopisom dd. 14. junija 1890, št. 8449. Da se čem prej dožene vsa obravnava, pooblastilo je vodstvo kot družbinega zastopnika notarja dr. Frana Radaja v Mariboru in kot nadzornika pohoštva ter posestva župnika Mihaela Kelemina v St. Ilju. Obravnava še ni končana, torej ne moremo obvestiti slavno skupščino o končnem rezultatu. Istotako je mestno-deleg. sodišče v Gradcu dne 10. junija 1890, št. 14.560, javilo, da je družbi zapustil kapelan Ivan Tikvič v Wundschuh-u 100 gld. Pokrovitelj Fran Kotnik, veleposestnik z Vrda pri Vrhniki, spomnil se je še v smrtni bolezni naše družbe ter jej, kakor je c. kr. deželno sodišče ljubljansko dne 30. avgusta 1890, št. 6614, javilo, volil 500 gld. — Prvomestnik konjiške podružnice dr. Dragotin Prus preminol je v najlepših letih.

Da se kot kristijani oddolžimo tem in drugim nenaštetim že zamrlim rodoljubom, sklenilo je vodstvo, naj se ob veliki skupščini opravi presveta daritev zanje, kakor tudi za vse žive člane, ki se kot velika — na tisoče broječa družina — zbirajo okrog svojih zavetnikov, blagovestnikov naših sv. Cirila in Metoda. Vodstvo s tem daje migljaj, da i slava načelnništva vseh podružnic po naši zemlji posnemajo to staro slovensko navado v svesti, da nam z oltarjev rosi božji blagoslov. (Na poziv prvomestnikov skupščinarji sožalno vstanejo.)

7. Govoreč o zamrlih dobrotnikih naše družbe ne smemo pozabiti onih živih rodoljubov, ki so uzorno pospeševali njene namene. Tako je vsa leta, odkar deluje naša družba, predsednik „Narodni Šoli“, deželni poslanec F. Stegnar, s svetom in dejanjem pomagal gledé raznih učil (pisank, risank, šolskih knjig . . .) ter jih sam razpošiljal imenom družbe v zavitkih in zabojih ubožnim šolam širom domovine. — Primerne zabave donesle so družbi lepih darov. Omenjati je v tem obziru poljansko podružnico na Gorenjskem, podružnico na Greti, možko in žensko v Trstu, ki so pri velikonočni besedi v Trstu s pomočjo ondotnih slovenskih društev Sokola, delavskega podpornega društva, Adrije, Zarije itd. družbi naklonili krog 500 gl. čistega dohodka. Istotako ste obe goriški podružnici tekmovali v blagih dejanjih za naše ondotne zavode. Slavno obrtno-pomožne društvo tu v Ljubljani in slava posojilnica v Krškem vsako leto darujeta po večje vsote. Posojilnica celjska je tudi lani naklonila velik dar. Gospa Svetčeva in gospica Robleková v Litiji sta poleg že prej omenjene visoke pokroviteljske vsote mej ondotnimi zavednimi damami nabrale čez 100 raznovrstnih knjig, katere je vodstvo darovalo ob jezikovni meji. Istotako so darovali lepo število mnogovrstnih knjig gg. deželne sodnije svetnik Ludovik

Ravnikar, ječar Alojzij Šorn in knjigovez Iv. Bonač. — Mgr. prof. Iv. Legat je za V. zvezek knjižnice oskrbel fotografski snimek neke stare tu sicer jedine nahajajoče se podobe tržaškega vladike Mat. Ravnikarja. Vseh dobrotnikov naštetih mi itak ni mogoče, nekaj je imenovanih v spodbudo drugim; če se je tu zamoglo toliko doseči, zakaj bi se ne tudi drugod. — Naša dnevnik in sploh slovenski časniki so prijazni naši družbi, in njihovim članom, objavom in spodbudam imamo se zahvaliti za tolikšen razvoj, da je postala družba sv. Cirila in Metoda res vseslovenska gledé krajev in stanov. — Nekaterim našim podružnicam bi bilo želeli večje živahnosti, a če v poštev jemljemo krajevne razmere in da na mnogih krajih še ni prav razvita slovenska-narodna zavest, smemo z njihovim delovanjem v obče zadovoljni biti, in z vodstvenega stališča, ki tudi samo občuti mnoge težkoče, imamo prijetno dolžnost vsem izreči iskreno zahvalo ter postaviti spoštljivo prošnjo, naj blagovolé vstrajati v svojem delovanju — katero je itak le narodna požrtvovalnost.
(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. oktobra.

Notranje dežele.

Dunaj vzlasti te dneve vzbuja pozornost avstrijskega in sploh evropskega sveta; v svoji sredi je pozdravljal nemškega cesarja, ki je prišel obiskat svojega prijatelja in zaveznika našega vladarja; dogodek ta je v političnem oziru gotovo tolike važnosti, da se bavi z njim javno mnenje vse Evrope. — Volitve pa v deželni zbor, ki so se včeraj vršile, vzbujale so zanimanje vseh Avstrijcev. Tu nam je omeniti le agitacij pri teh volitvah in povdariti, da se je vlada odločno postavila pri teh volitvah na stran židovskih liberalcev. Ni ji bilo namreč dovolj, da se je uprav pred volitvami izjavila, da nikdar ne dovoli, da bi se trije volilni razredi združili v jednega, kar bi bilo seveda na korist antisemitom, vlada je po namestniku samem neposredno posegla v volilno borbo. Ko je bil namreč antisemitski mestni odbornik z deputacijo pri namestniku, sprejel ga je jako nemilostno, češ: „Vi se ustavljate vladi, ki v soglasi z najvišjo voljo predloži deželnemu zboru osnovo zakona za združenje Dunaja s predmestji“. Ko je hotel odbornik pojasniti, da antiliberalci niso proti takemu zakonu, bil je z njim namestnik še ostrejši, rekoč, da s takim postopanjem hujskajo prebivalce dunajske. — Liberalni listi seveda so namestniku za to izjavo ravno pred volitvami izgovorjeno zelo zahvalni ter jo po svoje uporabljajo za strankarske namene. Vladni listi pišejo, kakor bi bili v službi nemško-liberalne stranke. Stara „Presse“ se bori za liberalne kandidate skoro z večjo gorečnostjo, nego li „N. Fr. Presse“. Vidi se torej tudi tukaj, kako vlada v zadnjem času tudi očitno obrača svojo smer na: halb links! Je-li jo bode ta spremenjena taktika rešila grozečega ji poraza, to je vprašanje drugo, ki morda ne ostane dolgo brez odgovora.

Shod čeških poslancev iz Češke, Moravske in Šlezije, kakor poroča „Politik“, zvršil se bode v Pragi. — Dr. Rieger izjavlja v listu „Hlas Naroda“, da se odpové predsedništvu meščanskega društva, ker neče, da bi zabavljice, leteče nanj, zadevale tudi važno društvo, o katerem je želel, da je oddaljeno od strastnih političnih borb in da zbira okrog sebe kolikor moč vse svoje zavedne meščane.

Vnanje države.

Srbija. Poročalo se je vže, da so se zadnje volitve v skupščino vršile jako živahno. To potrjuje poročilo iz Belega Grada, vsled katerega se je vdeležilo imenovanih volitev 180.000 volilcev. Od teh 180.000 glasov so dobili radikaleci 150.000, liberalci 22.000 in naprednjaki 8000 glasov.

Rusija. Tatiščevo pogajanje v Bolgariji za Rusijo je našlo malo priznanja v ruskih listih. Nekateri listi pravijo naravnost, da bi bil Tatiščevo bolje storil, da se ne bi bil razgovarjal z bolgarskimi državniki. Da, neki sofijski dopisnik „Mos. Ved.“ trdi celó, da je Tatiščevo v nekem zelo važnem trenutku napeljal vodo na Stambulov mlin. „Komaj je bil odišel Tatiščevo“ — piše imenovani dopisnik — „že je Stambulov vsem zatrjeval, da je bila Rusija poslala Tatiščevo, kateri naj bi se bil s Stambulovom pogajal za sporazumjenje mej Rusijo in Bolgarijo. Ko je potem Stambulov zanikal po vnanjih listih raztrošena poročila, da je bil pripravljen sporazumeti se z Rusijo, šel je sočasno s Tončevom v volilne okraje ter tam zagotavljal, da je njegovo pogajanje s Tatiščevom dovršeno. Da pa bode imelo to pogajanje kak vspeh, treba je izvoliti one može, katere hoče imeti Tatiščevo. Bolgarski narod pa se je pri tem vjel v past. Tatiščevo je s svojim neprošenim posredovanjem le utrdil Stambulovo prepričanje, da je prestol Koburžanov v Bolgariji utrjen in ob enem zmanjšal ruski vpliv mej Bolgari.

Italija. Konferenca, katero imajo v Neapolu angleški in laški pooblaščenca z ozirom na mejno uravnavo njunih afriških ozemelj, prenehalo je, kakor

zagotavljajo neapolska poročila. Angleški poslanec in odposlanec sta se namreč povrnila v London, da se natanko poučita o nazorih angleške vlade v tej zadevi.

Nemčija. Iz Berolina se poroča listom: Ko je s 30. septembrom t. l. prenehal socijalistiški zakon, začeli so se katoliški krogi močno potezati, da bi se jezuiti in drugi redovniki postavili na prejšnja mesta. V kratkem bodo baje v Koloniji velik ljudski shod, na katerem se bo sestavila v ta namen prošnja, katero bodo predložili nemškemu državnemu zboru. Pri tej priliki so se brž oglasile „Hamburger Nachrichten“ ugovarjaje zahtevam katoliških Nemcev, vendar pa opomni, da bo omenjena prošnja našla v državnem zboru varno zaslobo.

Francija. Zadnja poročila francoskih časnikov omenjajo zmago francoskih čet v Sudanu nad vojsko upornega kralja Ahmadu. Nesrečni kralj je izgubil v boji s Francozi blizu 4000 mož ter zmagani pobegnili z ostalimi četami proti Nioru.

Švica. Nasproti liberalnim časnikom, ki skušajo zadnje dogodke v Tesinu kolikor mogoče zasukati ter jih podati v drugi luči svetlu, je umestno objaviti govor dr. Schmidta, predsednika deželne svetu uriskemu. Ta, mej Švicarji jako čislani in cenjeni mož, govoril je o tem v seji deželnega sveta uriskega mej drugim to-le: „Zadnji teden se je pripetil v naši švicarski domovini zelo žalosten dogodek, ki utegne imeti sila žalostne posledice. Oboroženi rogovileži so napali dne 11. septembra pod vodstvom najbolj zagriženih radikalcev vladno poslopje v Bellinzoni v tesinskem kantonu. Navzoče ude vlade in mnogo drugih uradnikov konservativne stranke so deli v zapor; in meščanska kri je tekla pri tem. Mladi, nadarjeni, plemeniti državni svetnik, Rossi, je pal pod kletko roko, kot žrtva dolžnosti na polji časti. V Luganu so deli v zapor Respinija, predsednika postavni vladi, moža, ki ima značaj trden in čist kakor zlato, ki je vrl domoljub in veren katoličan. Poleg Respinija je napala brezbožna druhal tudi čislana svetnika dr. Realija in dr. Luratiya ter ja vtaknila v temnico. Na to se je osnovala začasna vlada, kateri predsednik je bil neki Rinaldo Simen, rodom Uričan, a katerega ne moremo imeti mi za častnega državljana. Vsak pravi rodoljub je moral biti globoko užaljen, ko je videl, kaj se godi v Tesinu: moč ne sme nikdar biti več, kakor pravica, in posebno v slobodni državi ne. Neumevno se nam zdi, da so v Švici še ljudje, kateri hočejo pobijati in zavreči to resnico. Kam pridemo, če se naša oblastva in ljudstvo naše ne ustavi v vsi močjo temu sramotilnemu rogoviljenju, kateri sramoti Švico in čast njenih prebivalcev. Tudi ne smemo pozabiti, da je Tesin na meji naše domovine, vsled česar so tem nevarnejši vsi nemiri v tem kantonu. Vendar se zaupljivo obračam v prihodnost, da pride zopet poprejšnja vlada na krmilo. Povsem pa bi bilo osodepolno, če bi se hotela vlada ponižati pred uporniki. Tu je treba iti po ravnem potu, katerega kažejo jasne določbe zveznega sveta pristojnim oblastvom.“

Turčija. Iz Carigrada se poroča 1. oktobra listom: Zdravstvena oblastva so odpravila karanteno za proizhajanje iz izkanderunskega pristanišča v širjavi od Mersine do Tripoli in istotako zdravniške vizite za proizhajanje iz Nikolajeva. Iz teh poročil je razvidno, da je ponehala kolera v turški Aziji.

Maroko. V pokrajinah maroškega sultana je navstal upor, kateri prizadeva vladi veliko skrbi. Kakor zagotavljajo tamošnja poročila, napali so uporniki od vseh strani mavrsko armado, katero je bil poslal sultan v vzemirjene kraje. Toda vojni ministrid Muhammed Jemai je bil z mavrskimi četami kmalu kos upornikom, ki so izgubili v boji mnogo ljudi. Vse žive pa je odpeljal Muhammed Jemai s seboj kot jetnike. Vasi upornikov v Asit Shokhmanu so upepeljene. Glavne vstaše so obglavili ter njihove glave nataknili na mestna vrata drugim v opomin.

Izvirni dopisi.

Iz Strug, 29. septembra. Od 16. do 23. sept. se je tukaj obhajal sv. misijon, katerega sta vodila preč. gg. Doljak in Kos iz J. družbe. Ljudstvo ga je bilo zelo veselo, tudi vreme je bilo kaj lepo, akoravno si je vsak želel dežja, to pa zaradi tega, ker vode ni. Več mesecev ni bilo dežja in vodnjaki, katerega ima v Suhi Krajini vsak posestnik, ker družih izvirkov in studencev ni, so se popolnoma posušili. Že več tednov hodijo od tod po vodo v kopoljsko jamo, uro hoda iz Strug in ravno toliko iz Dobropolj, in ta jama ob suši ni nič manj imenitna kakor postojinska, ker na tisoče ljudi in živine preživi s svojo vodo in vsak dan jo mnogo ljudi obiskuje. Po navadi je 20 do 30 voz na dan pri tej jami in več ur se mora čakati, da se voda dobi. Iz jame se nosi s škafi kakih 30 metrov daleč. In kaka voda je to? Sama na sebi čista, bistra, mrzla — ker pa toliko ljudi zraven hodi, vodo poliva, zmeša se ta kmalu z blatom in potem je navadna lužnica za živino, pa tudi ljudje jo morajo piti, ker druge nimajo. Od prvega bajerja naprej je drugi, še veliko večji, ločen od prvega, kjer je pa prav čista voda. Prav lahko in z majhnimi troški bi se

položile cevi v to vodo in s sesalnico dobivala pred jamo, da bi ljudje se toliko ne trudili in zraven ne pili še slabe vode. Vsak bi plačal nekoliko krajcarjev, kateri bi prišel po vodo in troški bi se kmalu pokrili. Nekaj se bo moralo zgoditi, ako še dolgo ne bo dežja, posebno če bodo še Kočevarji in Hinčanje pritisnili, kakor se je zgodilo l. 1834. Takrat so iz štirih sodnijskih okrajev hodili v to jamo po vodo, vasi iz žužemberškega, kočevskega, ribniškega in višnjegorskega okraja. V osmih tednih so izsušili popolnoma te bajerje in pokazale so se proti severu in jugu velikanske jame brez konca, v katere ni stopila še nikdar človeška noga. L. 1834. je bilo vsak dan 60 voz pred jamo in minulo je 30 ur, predno je dobil zadnji vodo. Kdor je bil močnejši, tisti jo je poprej dobil, marsikaterikrat so se tudi stopili. V ozkih hodnikih so ljudje vpili, jeden drugega suvali in marsikatero posodo sesuli. V jami je bil slab zaduhli zrak, ker noč in dan so baklje gorele v teh ozkih prostorih skozi celo leto, ker od meseca januarja 1834 do marca 1835 ni bilo zdatnega dežja, ne snega, da bi se bili vodnjaki napolnili. Suha Krajina nima zastoj tega imena, ob suši jako veliko trpi. Bog daj zdaj le kmalu dežja, da bi nehala vsaj ta nadloga, pomanjkanje vode! Pa Bog nas varuj tudi tacega dežja, kakor lansko leto, dan sv. Mihaela, kateri je nam dal toliko vode, da je bila vsa dolina pod vodo in je nam še več škode naredila, kakor letošnja suša!

Občni zbor „Narodne šole“, društva v podporo ljudskim šolam in učiteljem, dne 1. oktobra 1890.

Včeraj ob 6. uri zbrali so se v mestni dvorani v obilnem številu došli člani društva „Narodna šola“ k XVIII. občenemu zboru, katere gosp. predsednik Stegnar Feliks prav toplo pozdravlja, izražajoč svoje veselje na tako obilni vdeležbi, kar je očiten dokaz zanimanja za prekornostno stvar. Dalje pravi, da se je pesnik „V združbi je moč in napredek“ velezaslužni gospod Praprotnik Andrej letos podal v stalni pokoj, ter izreče iskreno željo, da bi mu Bog dodelil še mnogo in mnogo let živati toliko zasluženi mir in gledati, kako plodovito vspeva po njem zasajeno zrnje mej narodnim učiteljstvom na korist milemu narodu. K odlikovanju ob priliki umirovljenja izreče mu društvo čestitanje. V znamenje spoštovanja zbor vstane. — Potem omenja vrhovnega pospešitelja vsega šolstva, presvetlega cesarja Frana Josipa, izreče zahvalo vsem veleslavnim dobrotnikom in pospešiteljem društva, povdarjajoč, da se s povzdigo šolstva povzdiga tudi v obče narod na višjo stopinjo.

Potem poroča in bere tajnik gospod Govekar Fran o društvenem poslovanju nekako tako-le:

Slavna skupščina!

Častitim društvnikom, ki so se potrudili priti k 18. občenemu zboru „Narodne šole“, poročal bi rad kaj mikavnega in razvedrilnega, da bi se po dolgem prestanku zopet enkrat nekoliko poradovali v svojem shodu, pozabili svojih vsakdanjih skrbi in sitnosti, ter ohrabirali se za nadaljno vzajemno delovanje in oživili svoje prijateljstvo. Žal, da predmet, ki nas pri tej priliki druži, ne padeja tacega gradiva. Suhoparne številke in nekoliko spominov na preteklo šolsko leto — to je vse, gospoda moja, kar mi daje povod in gradivo za poročilo.

Večino tega pa najdete, gospodje tovariši, v skrbno sestavljenem računskem sklepu, katerega smo razposlali z vabilom na občni zbor vsem članom in katerega imate tudi pred seboj. Zanimiv v njem je pregled društvnikov, ljudskih šol in učiteljev. Število prvih je od lani naraslo od 89 na 102, torej za 13 več. — Istotako so manjša vplačila redkejša postala, večja pa se pomnožila. Vse to kaže povišano zanimanje za društvo z jedne, in priznavanje koristi „Narodne šole“ z druge strani, kar je odboru dobrodejno zadostilo za njegovo trudapolno delovanje.

V obče je vdeležba društvnikov nekoliko večja memo lanskega leta. V računskem zaključku je bilo v prejšnjem letu plačujočih članov izkazanih 137, a v zadnjem letu 144; vsled večjih vplačil in več društvnikov razdalo se je tudi več šolskega blaga in skupna vrednost vračil z darili vred, za katere društvena blagajnica ni prejela nikakoršnih donoskov, znaša 1164 gld. 62 kr., mimo lauskih 976 gld. 70 kr., torej 187 gld. 92 kr. več.

Obdarovanih ljudskih šol je zabeleženih 16 in darila so bila vredna 71 gld. 77 kr.

Da je „Narodna šola“ mogla zdatneje delovati in obilneje podpirati naše šolstvo, zahvaliti moramo v prvi vrsti visoki deželni zbor, ki je blagoizvolil svoje letno podporo od 100 gld. povišati na 200 gld. Sicer sta pa, kakor vsako leto, slavni mestni zbor in slavna kranjska hranilnica s svojima visokodušnim podporama naklonila društvu najobilnejšo podporo in pomoč.

Visokorodni g. vitez dr. Fr. Močnik v Građu je tudi za l. 1890. skazal svojo izredno naklonjenost „Narodni šoli“ podarivši jej ob novem letu redno podporo 15 gld.

Društva se je slavna kmetska posojilnica ljubljanske okolice spominjala ter prišla že drugič na pomoč z 10 gld. — Redek donesek 2 gld. prejeli smo iz nabiralnice ljubljanske čitalnice.

Dobrotnih manjših donoskov pa — žal — nimamo obilo vknjiženih. Odboru ni mogoče vse storiti, obračamo pa se do svojih gospodov tovarišev, da bi tu in tam včasih kaj pomoledevali na korist društvu. Prilika se že najde, ako je volja jeklena. Vsem veleslavnim korporacijam in dobrotnikom bodi na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala!

Ustanovnina le po malem in počasi narašča. V novejši dobi je pristopila ljudska-šola na Vrhu pri Vinici kot ustanovnica ter vplačala polovico t. j. 10 gld.

Pri lanskem občenem zboru sklenjeni nasvet: naj se od podpore „Češko-slovenskega društva v Pragi“ naloži 20 gld. kot ustanovnina, se je izvršil; vsota naložene ustanovnine broji zdaj 345 gld., torej 35 gld. več mimo lani. Pri tej priliki bodi omenjena tužna vest, da je „Narodna šola“ tekom leta izgubila dva ustanovnika: g. Ferda Vigele-ta dne 3. sušca in g. Franca Kotnik-a dne 15. avgusta t. l. Ohranimo jima blag spomin in svojo hvalenost.

Gledé na razdeljeno in porabljeno blago mi je pripomniti, da se je potreščina nekaterih samoučil letos zopet primeroma povišala. Od lanskih 50.366 različnih pisank poskočili smo letos na 63.900 zvezkov, torej za 13.534 komadov več. Tudi knjig je bilo za 300 več razposlanih. Istotako so se razdale večje množine prožnih in kamenitih tablic, črtalnikov, osobito pa risank (za 3000), kar je viden dokaz, da tudi v tej stroki šolstvo veselo napreduje.

Za 44 gld. se je tudi več potrošilo za nabavo učil potrebnih pri elementarnem poduku, pri risanju, zemljepisju in naravoslovju.

Razvidi se iz tega, da poslovanje odboru vedno več dela naklada, zato naj slavni zbor dovoli, da pri tej priliki v misel vzamem one opazke lanskega poročila, ki so merile na to, da bi častiti gospodje društvniki odboru gospodarjenje nekoliko olajšali s pravočasnimi in točnimi naročili, katerih mu vselej ni moči takoj in po želji izvršiti.

Naglašati moramo še enkrat onih devet točk, katere je odbor kot vodilo sklenil v odborovi seji dne 3. junija t. l. in priobčil v „Tovarišu“ dne 1. junija št. 13. (Preberejo se.)

Vse druge razmere pri „Narodni šoli“ so ostale večinoma take, kakor v prejšnjih letih; zato nam ne preostaja drugega nego prošnja do velečastitih dobrotnikov in društvnikov, naj bi blagoizvolili tudi za naprej svojo naklonjenost ohraniti „Narodni šoli“ kot društvu in narodni šoli kot obči ljudski učilnici, katere dobro urejena je prva in glavna podlaga kulturnim razmeram vsacega naroda. Delajmo torej z združenimi močmi na čast in blagor naše domovine! (Konec sledi.)

Dnevne novice.

(Slavnostni večer v čitalnici) povodom sestanka slovenskih poslancev bil je sinoči prav dobro obiskan, žal, da sta zaradi tesnih prostorov v čitalnični dvorani bila od vsacega ljubljanskega narodnega društva povabljeni le po dva zastopnika. Vspored sta izvrševala pevski zbor ljubljanske čitalnice in oddelek vojaške godbe domačega polka. G. dr. Majaron je v imenu slavnostnega odbora kaj primernim nagovorom pozdravil slovenske poslance, ki so se zbrali malone v polnem številu, naglašajoč veselje vseh narodnih društev in krogov povodom važnega shoda. G. podžupan V. Petričič je v imenu ljubljanskega mesta pozdravil zastopnike naroda, ki naj bi vedno in povsod branili narodove pravice. Nato je gosp. dr. Danilo Majaron pozdravil hrvatske poslance iz Istre, ki so prišli v polnem številu in pokazali vzajemnost s Slovenci

Gosp. prof. Spinčić je s posebno toplimi besedami pozdravil gosta g. prof. Folnegovića kot nositelja te ideje zedinjenja. Dež. glavar gosp. dr. Poklukar je v govoru povdarjal slogo, ki je bila mej shodom in ki naj bi ostala tudi v prihodnje. Gosp. dr. Laginja je kot načelnik hrvatsko-slovenskega kluba v Poreču priporočal samozavest in zaupanje v svoje moči ter končal, kazoč na narod, z besedami sv. evangelija: „Vstani in hodi, ker tvoja vera ti je pomagala“. Ta govor je vzbudil splošno odobravanje. Ker nam gré tesna prostorom, omenimo, da so še govorili gg. dr. Serneć, Fr. Folnegović, dr. Tavčar in dr. Stanger. Posebno govor gosp. Folnegovića je provzročil občno navdušenje. S kratka: sinočni večer s petjem in godbo bil je jako zabaven.

(Josip Miškatović.) znani hrvatski časnikar, zastopnik v hrvatskem in skupnem zboru ogrskem, umrl je véeraj zjutraj. „Obzor“ piše tem povodom: Bil je čas, ko bi ta vest razžalostila celi narod, ki bi objokoval nadarjenega in duhovitega boritelja na časnikarskem polju. Danes pa obžaluje v njem zgubljeno moč, kateri se je izročila obramba vladajočega sistema, oni del vladine stranke, ki se ni oziral na njegovo preteklost. Z naše strani rečemo v trenutku, ko je angelj smrti razpel svoja krila nad njegovim grobom: Bog mu bodi milostljiv!

(Umrl) je danes dopoldne g. Jakob Mihelič, bogoslovec III. letnika, za sušico. Pogreb bo v nedeljo ob peti uri iz Gospodskih ulic k sv. Krištofu.

(Umrl) je v Olbersdorfu v Šleziji Fr. Arnt, umirovljeni sekcijski načelnik v trgovinskem ministerstvu, v 77. letu svoje starosti.

(Imenovanje.) Naučni minister je imenoval g. Fr. Leskeja, učitelja v Rušah, za učitelja na c. kr. vadnici mariborski.

(Premembe obojba na ljudskih šolah.) G. J. Strehovec pride iz Šmihela na drugo učiteljsko mesto v Vreme začasno; izprašan kandidat g. R. Mežan pride začasno na Sv. Goro; gđ. Emilija Jurman iz Sp. Idrije na drugo mesto v Šturiji; gđ. Ana Kočevnar iz Begunj na četrto mesto v Radeče; gđ. Amalija Donati iz Radeč stalno v Mokronog; gđ. Marija Mlakar, učiteljica v Pletrovčah na Štajarskem, in gđ. Marija Cidrich, učiteljica v Slavini, zamenjali sta svoji službi; gđ. Viktorija Praprotnik pride iz Postojine v Cerklje pri Kranju.

(Za mariborsko gimnazijo) pričnó graditi novo poslopje že prihodnjo pomlad, in sicer na oglu gospodske ulice in meščanske ceste. Troški so proračunjeni na 110.000 gld.

(V mariborsko knezoškofijsko semenišče) so letos sprejeti: V četrto leto g. Viktor Weixler iz Slovenskega Gradca; v prvo leto pa gg.: Ivan Čemažar iz Sele na Kranjskem, Ivan Gorišek iz Zatičine na Kranjskem, Jožef Janžekovič iz Polenšaka, Alojz Kokelj iz Javorja na Kranjskem, Fortunat Končan iz Žalca, Adolf Kovačič od sv. Jakoba v rožni dolini na Koroškem, Ferdo Kralj od sv. Marjete nižje Ptuj, Jožef Meško od Velike Nedelje, Ivan Novoselec iz Brežic, Matevž Osenjak od sv. Lovrenca na Dravskem polju, Martin Pirtošek od sv. Martina

na Paki, Karol Presker iz Polja, France Ramovš iz Smlednika na Kranjskem, Lovrene Šlamberger iz Hajdinja pri Ptuj, Mihael Šket od sv. Križa pri Slatini, Ernest Trstenjak od sv. Barbare pri Vurberku, Ljudevit Vrtnjak od sv. Miklavža blizo Ljutomera, Anton Wresovnik iz Konjic in Kaspar Zernko od sv. Križa nad Mariborom.

(Na deželni razstavi v Gradci) je v oddelku za sadjerejo dobro zastopana Savinjska dolina. Izložili so tu svoje pridelke sadjarska društva iz Mozirja in Št. Jurija; dalje kmetijska podružnica iz Konjic, Ugon vit. Berks itd. Iz Savske doline so pa izložili med drugimi žlahtno sadje: Žnidaršič iz Brežic, Lenček z Blance, Janežič iz Stare Vasi pri Brežicah, graščinska uprava v Brežicah in dr. G. Srebré. Vseh izložnikov v tem oddelku je 600.

(Trgatev) se bo pričela okoli Radovica, kakor se nam poroča, prihodnji ponedeljek. Vina bo malo, a kolikor ga bo, izvrstna bode kapljica.

(Razdelitev premij) splošne kmetijske in gozdarske razstave na Dunaju bode jutri popoldne ob 5. uri v cesarskem paviljonu.

(Na goriškem kolodvoru) so te dni prišli 26 v Senožče pristojnih oseb, ki so se brez dovoljenja političnega oblastva hotele izseliti v Ameriko.

(Zagreb) šteje po najnovejšem štetju 45.000 prebivalcev; pred 10 leti pa le 30.000. Hrvatska metropola lepo napreduje.

(Pri občinski volitvi) v Loškem Potoku je bil za župana izvoljen Jakob Kordiš, za svetovalce J. Gregorič, Janez Knaus in J. Bambič.

Telegrami.

Dunaj, 2. oktobra, zvečer. Pri današnjih volitvah v deželni zbor v mestih in trgih je izvoljenih 13 liberalcev, 6 krščanskih socialistov in 4 nemški nacionalei. V tretjem okraji bo morala biti ožja volitev med liberalnim in krščansko-socialnim kandidatom. Izid volitve v prvem dunajskem okraji, kateri ima v deželnem zboru šest sedežev, ni še znan. Liberalci so izgubili tri sedeže, demokratje pa dva, katere so dobili krščanski socialisti. Kupčijska zbornica je zopet liberalnega zastopnika izvolila. — Nemški poslanik princ Reuški je pisal dunajskemu županu Prixu pismo, v katerem omenja v imenu nemškega cesarja, kako vesel je bil nemški cesar veličastnega, v resnici sijajnega sprejema, katerega so mu priredili dunajsko mesto in prebivalci njegovi. Pismo poroča naposled, da je podelil nemški cesar županu red krone druge vrste z zvezdo v znamenje cesarjeve radosti in zahvale.

Dunaj, 3. oktobra. Pri dunajskih volitvah v deželni zbor je bilo vseh šest liberalcev s skoro $\frac{2}{3}$ večine oddanih 5271 glasov izvoljenih proti krščansko-socialnim kandidatom.

Mürzsteg, 2. oktobra. Cesar Franc Jožef se je podal na lov na Schnee Alpe ob štirih, cesar Viljem in kralj Albert pa ob dveh zjutraj. Vreme se utegne predrugačiti.

Mürzsteg, 3. oktobra. Saksonski kralj, nadvojvoda Toskanski in grof Meranski so se odpeljali ob treh zjutraj na lov. Avstrijski in nemški cesar sta šla za njimi ob polu osmih. Nebo je poloblačno in nekoliko vetra.

Linc, 2. oktobra. Požar je upepelil vas Oftering. Škoda znaša 100.000 gld.

Jersey, 2. oktobra. Boulanger namerava preseliti se na Malto.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	736.1	11.4	sl. vzh.	jasno	0.90
2. u. pop.	736.0	22.2	sl. jzapad		dež
9. u. zveč.	739.8	17.0	m. vzh.	oblačno	
Srednja temperatura 18.2°, za 3-5° nad normalom					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

3. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87 gld. 95 kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " 16%	88 " 40 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	106 " 60 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 20 "
Akcije avstr.-ogerske banke	967 " "
Kreditne akcije	308 " 25 "
Francoski napoleond.	8 " 88 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 33 "
Nemške marke	55 " 22 1/2 "

Stanje avstro-ogerske banke

dné 23. septembra 1890.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovec v prometu	gld. 446,175.000 (+ 16,713.000)
Kovinski zaklad	" 245,733.000 (+ 2,329.000)
Listnica	" 185,163.000 (+ 22,570.000)
Lombard	" 24,606.000 (+ 1,316.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 7,317.000 (— 21,705.000)

Zahvala.

Povodom imendne našega presvetlega cesarja prejela je tukajšnja šola od prečastitega gosp. Janeza Hofstetterja, ki je ob enem predsednik krajnega šolskega sveta in krajni šolski nadzornik, krasen trak k dragoceni šolski zastavi, koja je isti pred nekoliko leti tukajšnji šoli daroval.

Podpisani šteje si v prijetno dolžnost, blagemu šolskemu prijatelju in dobrotniku za ljubeznjivo naklonjenost našej šoli in za vse dosedanje veliku-dušne darove izreči tem potom svojo presrečno zahvalo.

V Postojini, dné 2. oktobra 1890.

Janez Thuma,

šolski vodja.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kiškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju polatim in posrebrim. Na blagovoljna vprašanja rado-voljno odgovarjam. (52-40)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli šte. 17.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Dunajske razstavne srečke à 1 gl.

Le malo jih je še!

11 srečk 10 gld.

6 srečk 5 gl. 50 kr.

Glavni dobitek

50.000

gld. vrednosti.

Žrebanje že 15. oktobra.

Srečke po 1 gld. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani.

(8)